

אגף הכלכלן הראשי
חטיבת מקרו ותחזיות

אגף החשב הכללי
חטיבת המשרדים הכלכליים
מינהל הרכש הממשלתי

רכש משרדי הממשלה מעסקים זעירים, קטנים ובינוניים – שנת 2020

רקע

אגף החשב הכללי מייחס חשיבות רבה לשילוב ועידוד עסקים זעירים, קטנים ובינוניים ברכש הממשלתי. מטרה חשובה זו באה לידי ביטוי, בין היתר, בהוראות מינהל אשר פורסמו על ידי מינהל הרכש הממשלתי לאורך השנים, וכן בסעיף ג2. לחוק חובת המכרזים, תשנ"ב-1992 (להלן: "החוק" או "חוק חובת המכרזים") ובהמלצות ארגון ה-OECD,¹ הקובע כי ראוי שהממשלה תפעל באופן אקטיבי על מנת לאפשר לעסקים זעירים, קטנים ובינוניים להשתתף בהתקשרויותיה. חשוב לציין כי יש שונות גדולה בהגדרות עסקים זעירים, קטנים ובינוניים בין מדינות שונות, וכי ההגדרה המשמשת את החוק הישראלי שמרנית יחסית לעולם. כך לדוגמה, הגדרות האיחוד האירופי לעסק בינוני הוא עסק המעסיק עד 250 עובדים, או שהמחזור הכספי שלו הוא עד 50 מיליון יורו (כ-200 מיליון ₪). זאת לעומת ההגדרה הישראלית, לפיה עסק בינוני מעסיק עד 100 עובדים או בעל מחזור כספי עד 100 מיליון ₪. כמחצית ממדינות ה-OECD מודדות את השתתפותם של עסקים זעירים, קטנים ובינוניים ברכש הממשלתי.

אי לכך, ולפי חוק חובת המכרזים, על משרדי הממשלה לבחון בכל התקשרות כיצד ניתן לשלב עסקים זעירים, קטנים ובינוניים בהתמודדות. בנוסף, משרדי הממשלה נדרשים לפרסם באופן שנתי נתונים על אודות התקשרויותיהם עם עסקים זעירים, קטנים ובינוניים. הפרסום לעיל כולל את הנתונים של כלל משרדי הממשלה ויחידות הסמך אשר עובדות דרך מערכת ה-ERP מרכזת² (להלן: "המערכת"), וכן את בתי החולים הממשלתיים וביטוח לאומי. המסמך כולל פירוט עבור כל אחד מהמשרדים ויחידות הסמך בנפרד, וכן ניתוח מצרפי ומעמיק עבור כלל הגופים לעיל. מינהל הרכש הממשלתי באגף החשב הכללי, בשיתוף עם חטיבת מאקרו ותחזיות באגף הכלכלן הראשי, מתכבדים לפרסם את דו"ח הרכש הממשלתי מעסקים זעירים, קטנים ובינוניים לשנת 2020.

חשוב לציין, כי התפרצות מגפת Covid-19 (להלן: "הקורונה") בעולם ובישראל בתחילת הרבעון הראשון של שנת 2020, הובילה לשינויים ותנודות ברכש הממשלתי בשנה זו. מצב החירום הבריאותי ששרר בישראל לאורך שנת 2020, השפיע גם על הרכש מעסקים קטנים ובינוניים, כפי שיפורט בדו"ח שלהלן.

הגדרת גודל העסק

הגדרת "עסק" בחוק חובת המכרזים: "עסק זעיר, קטן או בינוני" – עסק זעיר, עסק קטן, או עסק בינוני שהוא עוסק פטור, עוסק מורשה או מוסד כספי, כהגדרתם בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975, למעט תאגיד שבידי רשות מקומית לפחות מחצית מההון או מחצית מכוח ההצבעה בו וחברה כהגדרתה בחוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001.

גודל העסק בחוק חובת המכרזים מוגדר באמצעות שני תנאים – מספר המועסקים ומחזור כספי שנתי. על מנת שעסק יחשב זעיר/קטן/בינוני, עליו לעמוד בלפחות אחד מבין שני התנאים, כדלהלן:

¹ OECD (2018), SMEs in Public Procurement: Practices and Strategies for Shared Benefits, OECD Public Governance Reviews, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/9789264307476-en>
² ולמעט גופים מסויימים אשר עובדים עם מערכת מרכזת המסווגת, אשר לא נכללים בדו"ח

אגף הכלכלן הראשי
חטיבת מקרו ותחזיות

אגף החשב הכללי
חטיבת המשרדים הכלכליים
מינהל הרכש הממשלתי

מחזור כספי שנתי	מספר מועסקים	גודל עסק
עד 2 מיליון ₪	עד 5	עסק זעיר
מעל 2 מיליון ועד 20 מיליון ₪	6 עד 20	עסק קטן
מעל 20 מיליון ועד 100 מיליון ₪	21 עד 100	עסק בינוני
וגם מעל 100 מיליון ₪	מעל 100	עסק גדול*

*ההגדרה היא שיוויון, ואינה מופיעה בחוק.

בסיס הנתונים

עיקר הנתונים במסמך זה נלקחו מתוך המודול הלוגיסטי במערכת ה-ERP מרכז"ה (להלן: "המערכת"),³ שהיא המערכת התפעולית הכספית הרוחבית המשמשת את כל משרדי הממשלה ויחידות הסמך, למעט גופים ביטחוניים (משטרה, משרד הביטחון ונוספים) ובתי החולים הממשלתיים. הרכש ונתוניו מוזנים למערכת זו על ידי עובדי משרדי הממשלה השונים, והניתוח אשר יובא להלן בוצע על פי המידע הקיים במערכת. בכל התקשרות המונית למערכת, קיים מספר הח"פ של הספק, וכן שווי ההתקשרות. הנתונים המוצגים הינם מתוך המודול הלוגיסטי של המערכת. במודול הלוגיסטי מבוצעות, מלבד התקשרויות שהינן רכש, גם התקשרויות אשר לא מהוות רכש, כגון תשלומי חובה (ארנונה, חשמל, מים, וכו'), העברות בין-משרדיות ועוד. ההתייחסות בניתוח זה הינה לנתוני הרכש הממשלתי בלבד כהגדרתו בדו"ח נתוני הרכש השנתיים אשר מפרסם מינהל הרכש הממשלתי.⁴ בנוסף לנתונים ממערכת מרכז"ה, מינהל הרכש הממשלתי קיבל נתונים גם מגופים אשר לא משתמשים במערכת. הנתונים שהתקבלו מגופים אלו כללו סיכום של ההיקף הכספי של הרכש אל מול כל ספק עבור כלל שנת 2020. סך כל הרכש בבסיס הנתונים, כולל הנתונים שהתקבלו מגופים שאינם במרכז"ה, עומד על כ-40.2 מיליארד ₪, אשר בוצעו מול יותר מ-28.5 אלף ספקים שונים. בנספח א' מטה תמצאו פירוט והרחבה על אודות מתודולוגית זיהוי גודל העסקים.

עיקר הממצאים

להלן יוצגו נתונים מצרפיים עבור כלל המשרדים הנכללים בדו"ח זה, וכן השוואה לנתונים משנים קודמות, במידה שישנם. נתונים אלו, וכן ההשוואות לשנים קודמות, יסייעו בקבלת תמונה רחבה על כלל הממשלה.

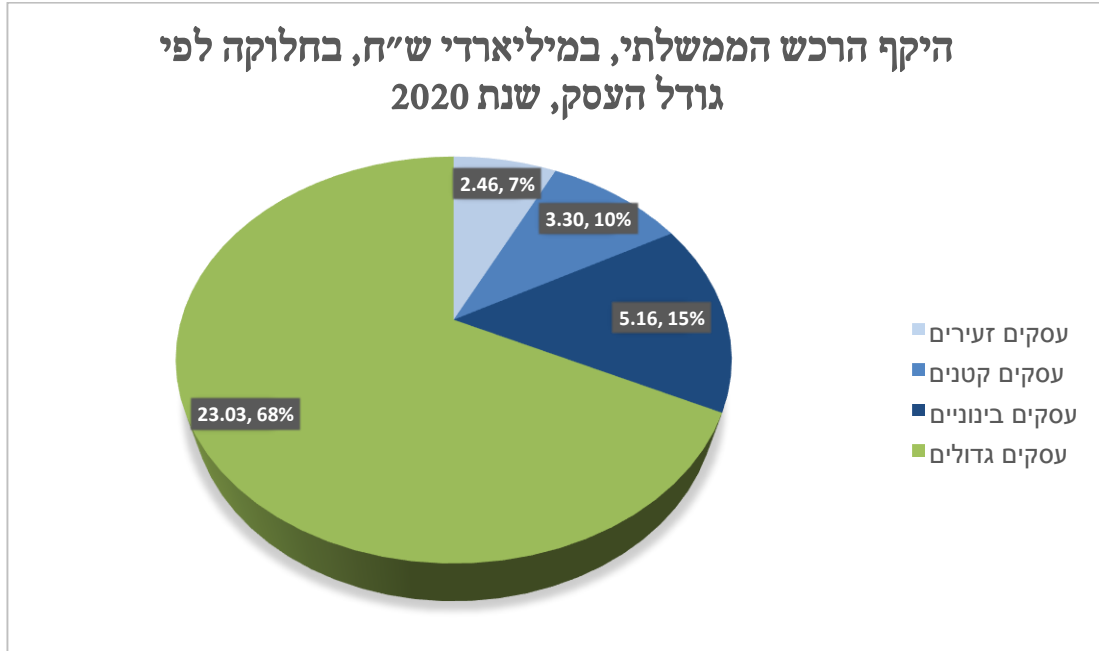
³ ישנם עוד מודולים במרכז"ה. נכון להיום הדו"ח אינו כולל רכש אשר אינו מבוצע במודול הלוגיסטי.

⁴ https://www.mr.gov.il/Information/NewsAndUpdates/Pages/Government_Purchasing_Data.aspx

אגף הכלכלן הראשי
חטיבת מקרו ותחזיות

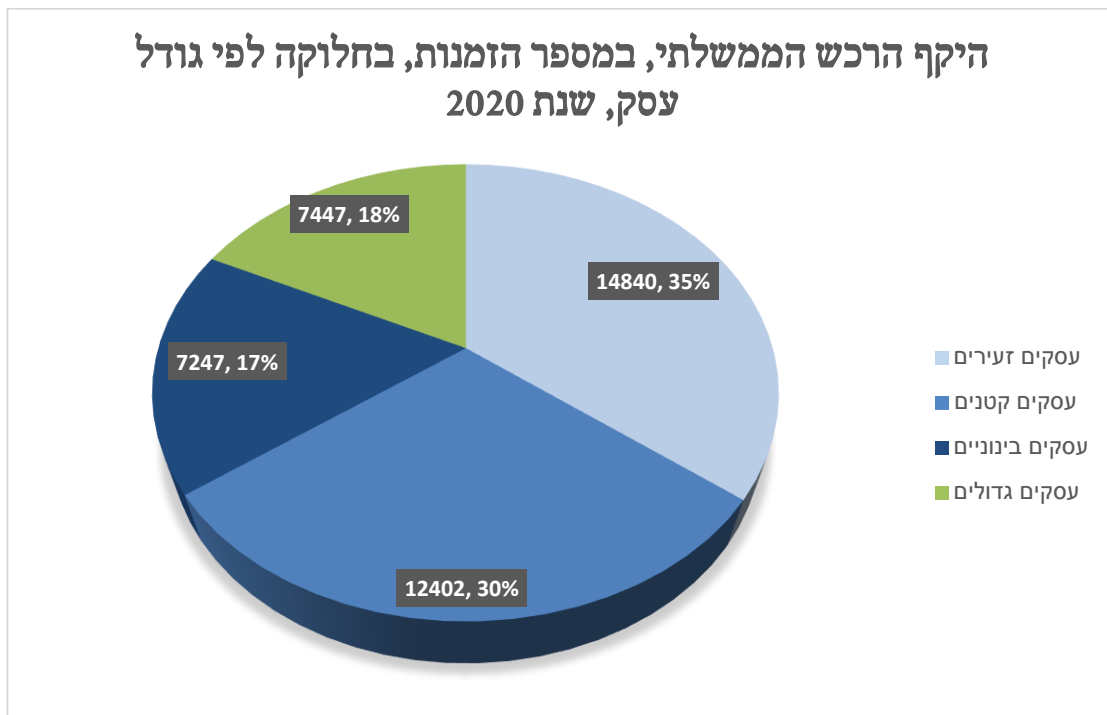
אגף החשב הכללי
חטיבת המשרדים הכלכליים
מינהל הרכש הממשלתי

תרשים 1 - היקף הכספי של הרכש הממשלתי בחלוקה לפי גודל העסק של הספק, שנת 2020

מקור: עיבודי הכלכלן הראשי לנתוני חשכ"ל

תרשים 2 - היקף הרכש הממשלתי בחלוקה לפי גודל העסק של הספק, במספר הזמנות, שנת 2020

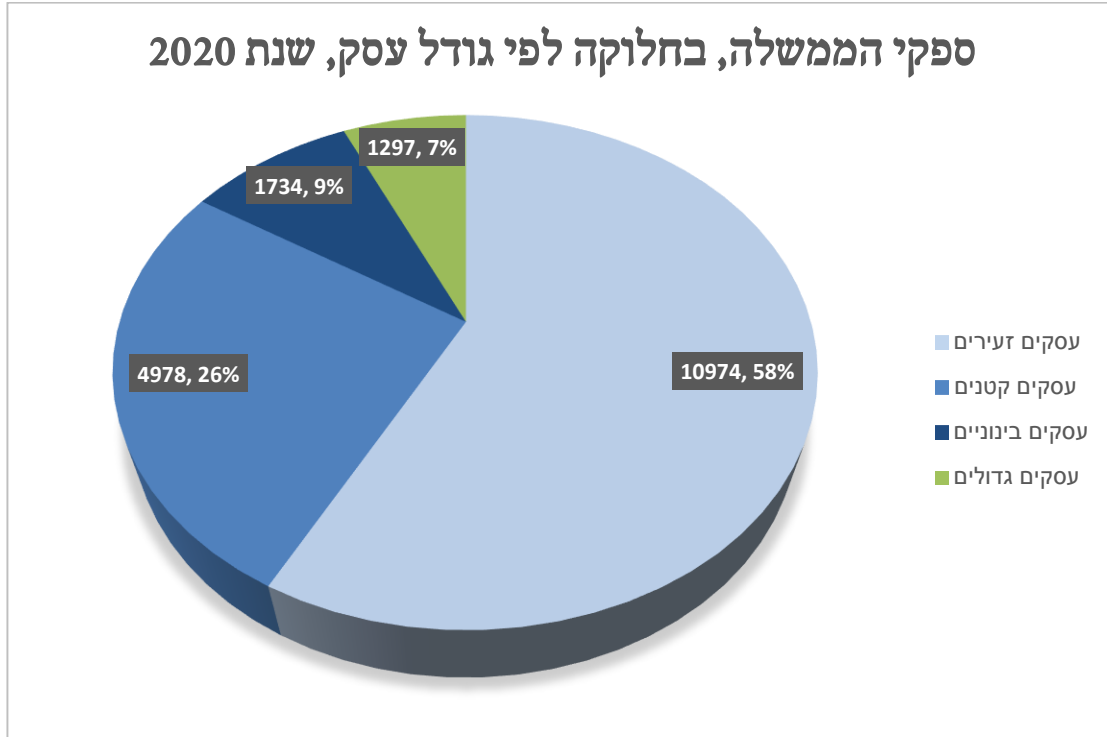

מקור: עיבודי הכלכלן הראשי לנתוני חשכ"ל

אגף הכלכלן הראשי
חטיבת מקרו ותחזיות

אגף החשב הכללי
חטיבת המשרדים הכלכליים
מינהל הרכש הממשלתי

תרשים 3 - ספקי הממשלה, בחלוקה לפי גודל העסק, שנת 2020

מקור: עיבודי הכלכלן הראשי לנתוני חשכ"ל

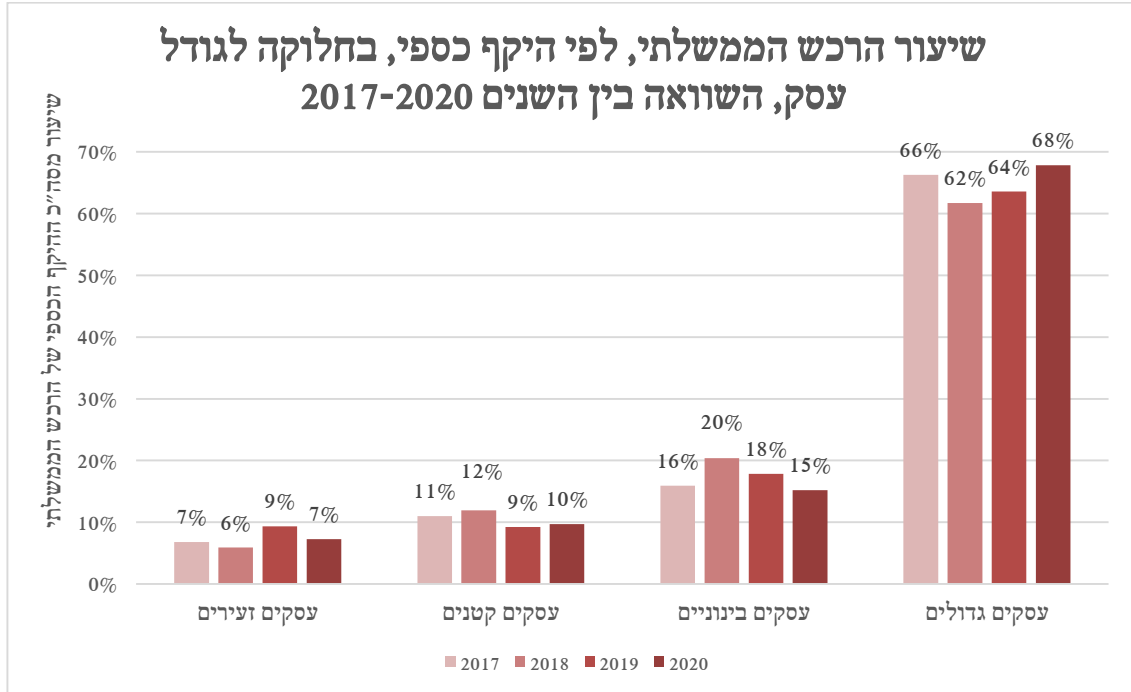
בתרשים 1 ניתן לראות שכמעט שליש (כ-32%) מההיקף הכספי של הרכש הממשלתי מבוצע מספקים זעירים, קטנים או בינוניים. בשנת 2020, מדובר על רכש של מעל לעשרה מיליארד נח שבוצע מספקים אלו. לעומת זאת, בתרשים 2 וכן בתרשים 3, ניתן לראות כי מבחינת מספר ההזמנות שנפתחות, וכן מבחינת מספר הספקים עצמם, ישנו רוב גדול לעסקים זעירים, קטנים ובינוניים. כך, כשני שלישים (כ-65%) מסך הזמנות הרכש שנפתחו בשנת 2020, נפתחו מול עסקים זעירים וקטנים, ובנוסף עוד כ-17% נפתחו מול עסקים בינוניים, כך שסך הכל כ-82% מההזמנות נפתחו מול ספקים זעירים, קטנים ובינוניים. גם בגורת הספקים עצמם, רק אחוז קטן מהספקים (7% בלבד) הם ספקים גדולים, כאשר 84% מהספקים הם עסקים זעירים או קטנים, ו-9% הם ספקים בינוניים.

תרשימים 4 ו-5 להלן, מציגים השוואה רב-שנתית. הנתונים המוקדמים ביותר שקיימים עבור תרשים 4 הם משנת 2017, ועבור תרשים 5 משנת 2018. לפי המוצג בתרשימים אלו, על אף תנודות ושינויים שהתרחשו ברכש הממשלתי עקב התפרצות מגיפת הקורונה, לא ניתן בנקודה זו להצביע על מגמה ברורה כלשהי בנוגע לשינוי בחלקם היחסי של עסקים זעירים, קטנים ובינוניים ברכש הממשלתי. בשנים הבאות נמשיך לעקוב אחר הנתונים במבט רב-שנתי, על-מנת לזהות מגמות כאמור, במידה שאלו קיימות.

אגף הכלכלן הראשי
חטיבת מקרו ותחזיות

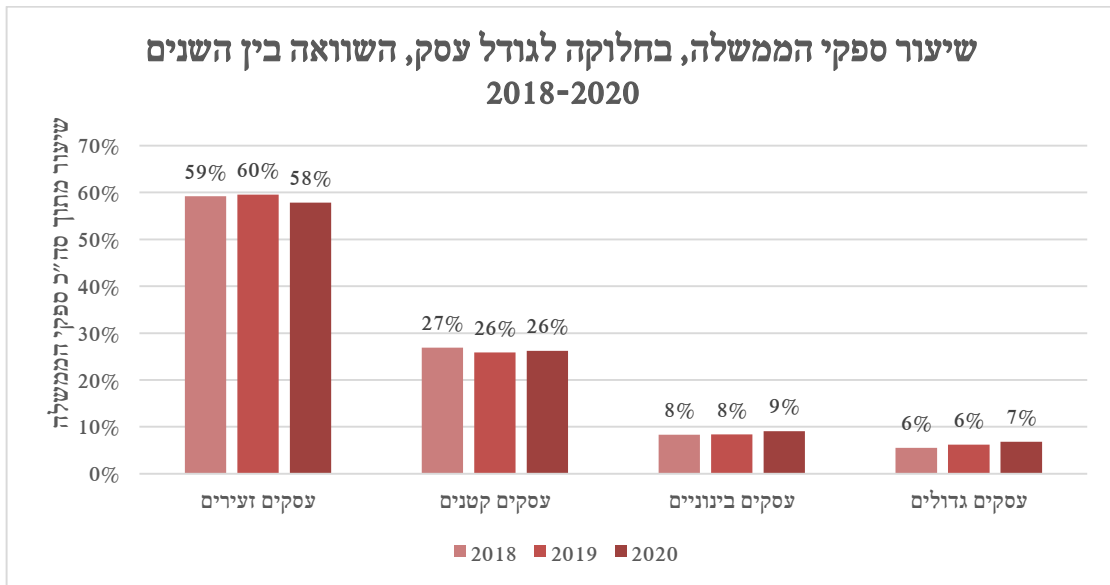
אגף החשב הכללי
חטיבת המשרדים הכלכליים
מינהל הרכש הממשלתי

תרשים 4 - שיעור ההיקף הכספי (אחוז מכלל הרכש) של הרכש הממשלתי בחלוקה לפי גודל העסק, השוואה בין השנים 2017-2020⁵

מקור: עיבודי הכלכלן הראשי לנתוני חשכ"ל

תרשים 5 - שיעור ספקי הממשלה בחלוקה לפי גודל העסק, השוואה בין השנים 2018-2020⁶

מקור: עיבודי הכלכלן הראשי לנתוני חשכ"ל

⁵ עשויים להיות שינויים קלים בהרכב הגופים אשר נכללים בדו"ח בכל אחת מהשנים. עם זאת, כנתון מצרפי הנוגע לשיעור ההיקף הכספי של הרכש מתוך סה"כ, אנו מעריכים כי הוספה או השמטה של גוף כזה או אחר לא משפיעה השפעה מהותית על אומדן שיעור הרכש, ולכן השיעורים המוצגים להלן הינם אמינים, וניתן להשוות בין השנים השונות על אף השוני בהרכב הגופים.
⁶ לא קיימים נתונים לגבי שנת 2017. הערה 4 לעיל תקפה גם כאן.

אגף הכלכלן הראשי
חטיבת מקרו ותחזיות

אגף החשב הכללי
חטיבת המשרדים הכלכליים
מינהל הרכש הממשלתי

פילוח רכש לפי משרדים

להלן יוצגו הנתונים עבור כל אחד מהמשרדים, הגופים והיחידות הנכללים בדו"ח. בטבלה 1 מוצגים הנתונים לגבי שיעור ההיקף הכספי של הרכש של כל משרד, בחלוקה לפי גודל העסק של הספקים. בטבלה 2 מוצגים הנתונים לגבי שיעור העסקים ברכש של כל משרד, בחלוקה לפי גודל העסק.

טבלה 1 - שיעור ההיקף הכספי של הרכש בחלוקה לפי גודל העסק, שנת 2020

משרד	עסקים זעירים	עסקים קטנים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים
בי"ח אברבנאל	9.9%	9.9%	14.2%	66.0%
בי"ח איכילוב	4.5%	11.5%	17.2%	66.9%
בי"ח איתנים	10.7%	11.4%	9.5%	68.4%
בי"ח אסף הרופא	7.0%	7.8%	17.1%	68.1%
בי"ח באר יעקב	13.3%	10.0%	17.5%	59.2%
בי"ח באר שבע	6.2%	11.2%	18.7%	64.0%
בי"ח בני ציון	3.5%	9.4%	7.7%	79.4%
בי"ח ברזילי	3.2%	7.4%	12.3%	77.2%
בי"ח גריאטרי נתניה	6.4%	13.2%	9.9%	70.4%
בי"ח גריאטרי פרדס חנה	5.2%	15.9%	12.1%	66.7%
בי"ח גריאטרי ראשון לציון	10.4%	5.3%	10.9%	73.4%
בי"ח הלל יפה	7.4%	7.9%	10.1%	74.7%
בי"ח וולפסון	4.0%	5.7%	10.7%	79.5%
בי"ח זיו	5.8%	32.0%	5.7%	56.4%
בי"ח טירת הכרמל	12.5%	20.0%	12.2%	55.4%
בי"ח לב השרון	10.5%	15.5%	10.1%	63.9%
בי"ח מזרע	11.5%	13.2%	12.3%	63.0%
בי"ח נהריה	4.2%	5.7%	6.6%	83.5%
בי"ח פוריה	5.3%	3.6%	7.1%	84.0%
בי"ח פלימן	7.4%	17.8%	19.3%	55.5%
בי"ח רמב"ם	5.2%	10.9%	24.1%	59.8%
בי"ח שיבא	6.5%	14.6%	28.5%	50.4%
בי"ח שמואל הרופא	8.4%	8.2%	10.3%	73.1%
בי"ח שער מנשה	8.0%	13.1%	8.9%	69.9%
ביטוח לאומי	2.4%	3.7%	2.6%	91.2%
החטיבה להתיישבות	16.2%	11.9%	23.3%	48.6%
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	8.2%	10.3%	24.5%	57.0%
המדפיס הממשלתי	5.9%	28.3%	44.8%	21.0%
המכון הגיאולוגי	12.2%	19.2%	34.3%	34.3%
המשרד לבטחון פנים	4.0%	9.7%	18.6%	67.7%
המשרד להגנת הסביבה	3.6%	13.9%	10.6%	72.0%
המשרד לשירותי דת	18.6%	18.2%	23.0%	40.3%
הנהלת בתי הדין הרבניים	5.9%	17.0%	20.0%	57.0%
הנהלת בתי משפט	9.4%	13.5%	6.7%	70.3%
הרשות להתחדשות עירונית	13.3%	74.5%	10.2%	2.0%
הרשות לחדשנות טכנולוגית	78.5%	7.7%	8.5%	5.3%

מינהל הרכש הממשלתי

חדשנות בת קיימא * מחויבות * הקשבה * טכנולוגיה * אושר * שיתוף ידע
יוצרים עתיד חדש. כל יום.

אגף הכלכלן הראשי
חטיבת מקרו ותחזיות

אגף החשב הכללי
חטיבת המשרדים הכלכליים
מינהל הרכש הממשלתי

משרד	עסקים זעירים	עסקים קטנים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים
הרשות לפיתוח והתיישבות הבדואים בנגב	0.2%	0.9%	53.0%	45.9%
הרשות לשירות אזורי לאומי	3.7%	22.4%	55.4%	18.5%
לשכת הפרסום הממשלתית	13.8%	40.9%	7.1%	38.1%
מנהל המחקר החקלאי	9.9%	19.4%	38.1%	32.6%
מע"ן החינוך התורני	6.8%	10.2%	14.6%	68.5%
מרכז החינוך העצמאי	7.5%	10.6%	72.3%	9.6%
מרכז למיפוי ישראל	6.2%	7.6%	29.2%	56.9%
משרד האוצר	5.2%	7.3%	11.0%	76.5%
משרד האנרגיה	23.7%	3.2%	2.1%	71.0%
משרד הבינוי והשיכון	8.5%	18.3%	49.6%	23.6%
משרד הבריאות	2.1%	6.1%	14.0%	77.7%
משרד החוץ	10.5%	12.1%	32.2%	45.2%
משרד החינוך	1.4%	5.0%	8.6%	85.0%
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	17.1%	15.6%	36.3%	31.1%
משרד הכלכלה והתעשייה	4.3%	57.5%	19.3%	18.9%
משרד המדע והטכנולוגיה	9.3%	11.7%	10.3%	68.7%
משרד המשפטים	15.3%	10.7%	8.7%	65.3%
משרד העלייה והקליטה	4.3%	4.9%	1.0%	89.8%
משרד הפנים	11.5%	5.2%	10.5%	72.9%
משרד הרווחה	16.3%	20.0%	12.6%	51.0%
משרד התחבורה	0.7%	36.3%	38.0%	25.0%
משרד התיירות	0.5%	1.0%	79.1%	19.5%
משרד התקשורת	4.4%	43.3%	15.4%	36.9%
משרד התרבות והספורט	4.6%	42.1%	4.8%	48.4%
משרד לפיתוח הנגב והגליל ולשיתוף פעולה אזורי	1.3%	35.8%	34.8%	28.1%
משרד ראש הממשלה	1.6%	12.4%	13.9%	72.2%
רשות האוכלוסין וההגירה	6.2%	9.3%	10.1%	74.5%
רשות האכיפה והגבייה	23.9%	8.8%	6.1%	61.2%
רשות המים	2.3%	50.9%	24.1%	22.7%
רשות המסים	8.2%	9.4%	14.0%	68.4%
רשות התחרות	9.2%	45.7%	9.2%	35.9%
רשות לאומית לבטיחות דרכים	9.2%	27.1%	21.0%	42.7%
רשות לשרותים צבוריים חשמל	23.1%	50.8%	4.4%	21.7%
רשות מקרקעי ישראל	30.2%	9.1%	12.4%	48.3%
רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון	10.9%	40.7%	13.2%	35.2%
שירות בתי הסוהר	3.0%	5.3%	14.0%	77.7%
שרות התעסוקה	3.6%	10.0%	8.2%	78.2%
תיאום פעולות הממשלה בשטחים	8.9%	25.4%	13.5%	52.3%

מינהל הרכש הממשלתי

חדשנות בת קיימא * מחויבות * הקשבה * טכנולוגיה * אושר * שיתוף ידע
יוצרים עתיד חדש. כל יום.

אגף הכלכלן הראשי
חטיבת מקרו ותחזיות

אגף החשב הכללי
חטיבת המשרדים הכלכליים
מינהל הרכש הממשלתי

טבלה 2 - שיעור העסקים מהם בוצע הרכש הממשלתי בכל משרד, בחלוקה פי גודל העסק, שנת 2020

משרד	עסקים זעירים	עסקים קטנים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים
בי"ח אברבנאל	31.4%	28.5%	20.8%	19.3%
בי"ח איכילוב	28.4%	33.9%	22.1%	15.6%
בי"ח איתנים	30.9%	28.3%	18.5%	22.3%
בי"ח אסף הרופא	29.5%	33.8%	21.2%	15.5%
בי"ח באר יעקב	30.6%	27.6%	19.8%	22.0%
בי"ח באר שבע	26.2%	34.5%	18.7%	20.6%
בי"ח בני ציון	27.3%	34.3%	21.5%	16.9%
בי"ח ברזילי	27.8%	34.1%	21.5%	16.6%
בי"ח גריאטרי נתניה	28.3%	30.8%	19.7%	21.1%
בי"ח גריאטרי פרדס חנה	30.8%	30.3%	19.9%	18.9%
בי"ח גריאטרי ראשון לציון	27.4%	28.2%	19.2%	25.2%
בי"ח הלל יפה	32.0%	30.0%	21.3%	16.7%
בי"ח וולפסון	27.5%	34.1%	21.9%	16.4%
בי"ח זיו	28.9%	32.2%	22.2%	16.7%
בי"ח טירת הכרמל	33.5%	33.2%	19.8%	13.5%
בי"ח לב השרון	29.6%	30.4%	18.0%	22.0%
בי"ח מזרע	38.2%	30.1%	17.0%	14.7%
בי"ח נהריה	24.3%	35.4%	23.1%	17.2%
בי"ח פוריה	28.2%	30.2%	22.1%	19.5%
בי"ח פלימן	25.2%	31.8%	21.9%	21.2%
בי"ח רמב"ם	25.7%	34.8%	23.2%	16.4%
בי"ח שיבא	32.9%	34.0%	19.4%	13.8%
בי"ח שמואל הרופא	28.6%	28.4%	22.7%	20.3%
בי"ח שער מנשה	27.4%	38.0%	17.1%	17.5%
ביטוח לאומי	52.0%	24.3%	9.3%	14.4%
החטיבה להתיישבות	32.4%	21.1%	25.4%	21.1%
הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה	24.8%	31.7%	15.8%	27.7%
המדפיס הממשלתי	25.5%	37.6%	17.7%	19.1%
המכון הגיאולוגי	17.6%	35.1%	25.7%	21.6%
המשרד לבטחון פנים	29.9%	29.4%	17.6%	23.0%
המשרד להגנת הסביבה	28.1%	32.8%	19.7%	19.4%
המשרד לשירותי דת	29.0%	30.6%	17.1%	23.3%
הנהלת בתי הדין הרבניים	23.5%	24.3%	19.1%	33.0%
הנהלת בתי משפט	62.0%	17.7%	9.5%	10.9%
הרשות להתחדשות עירונית	34.1%	34.1%	12.2%	19.5%
הרשות לחדשנות טכנולוגית	63.5%	18.8%	9.1%	8.6%
הרשות לפיתוח והתיישבות הכרואים בנגב	29.0%	21.0%	24.2%	25.8%
הרשות לשירותי אזרחי לאומי	22.9%	37.1%	18.6%	21.4%
לשכת הפרסום הממשלתית	11.9%	41.8%	17.9%	28.4%
מנהל המחקר החקלאי	34.1%	32.9%	19.8%	13.2%
מעייץ החינוך התורני	33.7%	30.8%	10.6%	25.0%
מרכז החינוך העצמאי	51.9%	28.8%	11.5%	7.7%

מינהל הרכש הממשלתי

חדשנות בת קיימא * מחויבות * הקשבה * טכנולוגיה * אושר * שיתוף ידע
יוצרים עתיד חדש. כל יום.

אגף הכלכלן הראשי
חטיבת מקרו ותחזיות

אגף החשב הכללי
חטיבת המשרדים הכלכליים
מינהל הרכש הממשלתי

משרד	עסקים זעירים	עסקים קטנים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים
מרכז למיפוי ישראל	28.4%	29.1%	21.6%	20.9%
משרד האוצר	28.2%	33.7%	18.1%	20.0%
משרד האנרגיה	27.7%	29.7%	15.3%	27.2%
משרד הבינוי והשיכון	40.7%	32.6%	12.0%	14.8%
משרד הבריאות	40.1%	25.0%	15.9%	19.0%
משרד החוץ	37.1%	29.8%	14.0%	19.1%
משרד החינוך	40.7%	26.4%	13.8%	19.1%
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	34.6%	33.1%	19.7%	12.6%
משרד הכלכלה והתעשייה	24.3%	29.7%	23.3%	22.7%
משרד המדע והטכנולוגיה	20.1%	29.7%	15.5%	34.7%
משרד המשפטים	69.9%	16.2%	6.0%	7.9%
משרד העלייה והקליטה	35.8%	25.3%	13.9%	25.0%
משרד הפנים	37.0%	24.9%	19.0%	19.0%
משרד הרווחה	42.2%	30.3%	13.2%	14.4%
משרד התחבורה	33.1%	28.5%	20.2%	18.2%
משרד התיירות	31.2%	27.5%	15.6%	25.7%
משרד התקשורת	23.8%	33.3%	20.6%	22.2%
משרד התרבות והספורט	42.7%	22.3%	11.8%	23.2%
משרד לפיתוח הנגב והגליל ולשיתוף פעולה אזורי	22.0%	29.7%	23.7%	24.6%
משרד ראש הממשלה	30.7%	30.8%	16.5%	22.0%
רשות האוכלוסין וההגירה	34.6%	28.3%	16.2%	21.0%
רשות האכיפה והגבייה	25.3%	30.8%	18.6%	25.3%
רשות המים	20.5%	30.6%	24.7%	24.2%
רשות המסים	34.7%	30.4%	15.2%	19.7%
רשות התחרות	21.6%	29.1%	20.9%	28.4%
רשות לאומית לבטיחות דרכים	25.0%	37.0%	16.3%	21.7%
רשות לשרותים צבויים חשמל	32.1%	34.0%	13.2%	20.8%
רשות מקרקעי ישראל	44.1%	25.5%	14.8%	15.7%
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון	21.4%	28.6%	19.0%	31.0%
שירות בתי הסוהר	31.0%	33.2%	18.2%	17.7%
שרות התעסוקה	29.7%	30.4%	18.3%	21.7%
תיאום פעולות הממשלה בשטחים	24.4%	34.2%	21.8%	19.5%

מינהל הרכש הממשלתי

חדשנות בת קיימא * מחויבות * הקשבה * טכנולוגיה * אושר * שיתוף ידע
יוצרים עתיד חדש. כל יום.

אגף הכלכלן הראשי
חטיבת מקרו ותחזיות

אגף החשב הכללי
חטיבת המשרדים הכלכליים
מינהל הרכש הממשלתי

נספח א – הרחבה על-אודות מתודולוגיית זיהוי הספקים

אופן זיהוי העסקים בוצע כדלהלן:

1. תחילה הוצלבו מספרי הח"פ עם רשימת הח"פ במאגר החברות לשנת 2017, לפי נתוני רשות המיסים. אותרו 10,837 חברות אשר הרכש מהן מסתכם לכ-31.6 מיליארד ₪, כך שכ-82.5% מסך היקף הרכש זוהה בשלב זה.
2. מספרי הח"פ שלא אותרו בשלב הראשון, הוצלבו עם מאגר החברות לשנת 2016. אותרו 497 חברות נוספות אשר הרכש מהן מסתכם לכ-1.86 מיליארד ₪, כך שכ-4.85% נוספים מסך היקף הרכש זוהה.
3. יתר מספרי הח"פ, אשר מתייחס לעוסקים מורשים, הושוו לנתוני העוסקים המורשים של רשות המיסים לשנת 2017 ושנת 2016. אותרו 7,649 מספרי ח"פ נוספים אשר הרכש מהם מסתכם לכ-493 מיליון ₪, כך שכ-1.28% נוספים מסך הרכש אותרו.
4. סך הכל, אותרו 18,983 מספרי ח"פ, אשר הרכש מהם עומד על כ-33.96 מיליארד ₪.

הנתונים במסמך הם נתונים מצרפיים עבור כל ח"פ (תחילה ניתוח מצרפי עבור כלל הממשלה, ולאחר מכן בחלוקה לפי משרד), כפי שהללו הוזנו למערכת מרכב"ה בשנת 2020, או נשלחו למינהל הרכש על-ידי המשרדים שאינם עובדים במרכב"ה. בשנה זו, כלל משרדי וגופי הממשלה הנכללים בדו"ח התקשרו עם 28,550 ספקים שונים, בהיקף של 40.3 מיליארד ₪. מתוך כלל הספקים הנ"ל, עבור 26,677 ספקים הוזן במערכת מספר במבנה תקין (כלומר מספר בן תשע ספרות, וללא תווים שאינם ספרות, כגון אותיות באנגלית או מקפים), אשר בוצע מהם רכש בסכום של 38.3 מיליארד ₪, ועבור 1,873 ספקים הוזן מספר שאינו במבנה תקין. אגף הכלכלן הראשי ביצע הצלבה של מספרי הח"פ עם נתונים על אודות גודל העסקים. סך הכל אותרו 18,983 מספרי ח"פ, אשר הרכש מהם היה בסך של כ-33.96 מיליארד ₪, כלומר זוהה כ-71% ממספרי הח"פ התקינים שהוזנו למערכות התפעוליות כמספרים מהם בוצע רכש.

עקב בדיקת מספרי הח"פ במאגרים משנת 2016-2017, חלק ממספרי הח"פ לא זוהו, ולכן לא היה ניתן לסווג את הרכש מעסקים אלו על-פי גודלם. אנו סבורים כי מרבית הספקים שלא זוהו בשנים 2016-2017, הם עסקים זעירים וקטנים, זאת מתוך הנחה שעסקים חדשים נוטים להיות עסקים זעירים או קטנים. אי לכך, האומדן המופיע במסמך בנוגע להתקשרויות עם עסקים זעירים הוא ככל הנראה אומדן חסר, ושיעור הרכש בפועל מעסקים זעירים ובינוניים עשוי להיות גבוה מאשר מה שמוצג לעיל (בין 2% ל-6%).

הגדרה שיריית לעניין ספק גדול-

על מנת למנוע עיוות בנתוני העסקים הגדולים כתוצאה מנתון לא מעודכן של מספר עובדים, עסק שמעסיק מעל 300 עובדים או עסק אשר המחזור הכספי השנתי שלו עולה על 300 מיליון ₪, הוגדר כעסק גדול למרות שעל-פי הגדרות החוק הוא עשוי להיחשב כעסק זעיר/קטן/בינוני.